

Könsperspektiv på statens insatser för kapitalförsörjning

Nutek har studerat hur statliga kapitalförsörjningsinsatser fördelas mellan kvinnor och män. En central slutsats är att kvinnor i betydligt mindre utsträckning än män är mottagare av statliga kapitalförsörjningsinsatser.

Mindre belopp till kvinnor än till män

Insatserna omfattar allt från rena bidrag till lånegarantier och lån på marknadsmässiga villkor. I tabellen på nästa sida framgår hur stor andel av varje insats som går till kvinnors företagande. Definitionerna som används för att bestämma vad som är kvinnors företag varierar emellertid mellan olika aktörer, vilket innebär att uppgifterna inte är helt jämförbara.

Oavsett om man ser till fördelningen av antalet beviljade stöd eller till hur beloppen fördelats är andelen som gått till kvinnor lägre än motsvarande för män. Detta gäller särskilt stöd till produktutveckling och FoU samt insatser i tidiga skeden.

När det gäller de bredare insatserna inom till exempel stora delar av Almis långgivning och stödet till start av näringsverksamhet är skillnaderna mindre. Den jämnaste könsfördelningen står Almis mikrolån för. Kvinnors företag utgör hälften av de företag som beviljats lån.

Sammantaget tyder detta på att kvinnor i genomsnitt söker och/eller beviljas finansiellt stöd på mindre belopp jämfört med män.

Inte säkert att kvinnor missgynnas

Det är lätt att dra slutsatsen att många av de studerade aktörerna inte verkar aktivt för att nå mål om god fördelning mellan kvinnor och män, men så behöver det inte vara. Cirka 25 procent av företagarna är kvinnor (SCB Rams 2005), och andelen kvinnor varierar mellan olika branscher. Flera av de finansiella stöden har också en inriktning som gör att de främst når vissa

branscher eller typer av verksamheter, vilket kan påverka möjligheterna att nå en jämn könsfördelning.

För att kunna bedöma om kvinnor missgynnas eller inte krävs mer underlag om vilka företag som i praktiken utgör målgruppen för varje insats och om hur fördelningen mellan kvinnor och män ser ut i målgruppen.

Statens styrning av kapitalförsörjningsinsatserna

En granskning har också gjorts av hur styrningen av de statliga kapitalförsörjningsinsatserna går till. Granskningen har omfattat bland annat budgetpropositioner, regleringsbrev och ägardirektiv, förordningar samt interna manualer och checklistor m.m.

Granskningen visar att det främst är förordningarna, där det ofta anges detaljerade villkor för stödgivningen, som styr den praktiska tillämpningen. Villkoren rör bland annat vilka branscher, geografiska områden och marknader som insatserna kan riktas till.

Mer generella uttalanden i proposition och regleringsbrev bedöms däremot inte ha någon större inverkan.

Även intervjuer med företrädare för en del av de aktörer som omfattas av studien ger en bild av att det i praktiken är villkoren i förordningarna som styr möjligheterna att nå mål vad gäller finansieringsstöd till kvinnor.

Av intervjuerna framgick också att traditionella värderingar av vad som är hållbara affärsidéer ibland kan missgynna kvinnor.

Slutsatser och förslag

En iakttagelse under kartläggningsarbetet har varit att det är svårt att ge en rättvis och övergripande redovisning av de statliga kapitalförsörjningsinsatserna. Förutom för de regionala stöden – där Nutek varje år redovisar jämförbar statistik för de insatser som beslutas av Nutek, länsstyrelserna och regeringen – saknas det en samlad överblick över övriga statliga insatser.

De förslag som presenteras i rapporten handlar därför mycket om att förbättra redovisningen och uppföljningen av statliga kapitalförsörjningsinsatser.

En bättre uppföljning skulle också kunna utnyttjas för en systematisk erfarenhetsuppbyggnad och metodutveckling om statliga kapitalförsörjningsinsatser som kan användas för att förbättra träffsäkerheten i de insatser som beslutas, inte minst när det gäller att nå företagarkvinnor.

Slutligen pekas i rapporten på vikten av att i ett tidigt skede göra konsekvensanalyser när man utformar nya stödinsatser eller diskuterar förändringar av de insatser som redan finns.

Vill du veta mer?

Detta faktablad baseras på rapporten *Utfall och styrning av statliga insatser för kapitalförsörjning ur ett könsperspektiv* (Nutek R 2007:34).

För mer information kontakta:

Stefan Jönsson, analytiker på Nutek

Tel: 08-681 94 49. E-post: stefan.jonsson@nutek.se

Information på www.nutek.se

Mer information om kvinnors företagande finns på Nuteks webbplats:

<http://www.nutek.se/kvinnorsforetagande>

Könsfördelning i statliga kapitalförsörjningsinsatser 2006

	Antal insatser	Varav till kvinnors företag (%)	Totalt belopp (mkr)	Varav till kvinnors företag (%)	Definition av kvinnors företag
Almi Mikrolån	479	52	22	51	Kvinnor äger minst 50%
Almi Företagarlån	791	43	125	42	Kvinnor äger minst 50%
Almi Innovationslån	305	22	51	17	Kvinnor äger minst 50%
Almi Tillväxtlån	1 418	24	960	21	Kvinnor äger minst 50%
Almi totalt	3 051	33	1 194	24	Kvinnor äger minst 50%
Norrlandsfonden	138	12	268	10	Kvinna VD eller kvinnor äger minst 25%
Kreditgarantiföreningarna	102	34	42	32	Kvinnor äger minst 50%
Nutek PU-programmet	277	17	57	13	Kvinna företagsledare
Vinnova	233	8	212	9	Kvinna projektledare
Innovationsbron	86	15	21	17	Kvinna projektledare och/eller ägare
Regionalt investeringsstöd	133	7	396	8	Kvinna VD och/eller vice VD*
Regionalt bidrag till företagsutveckling	1 874	22	257	13	Kvinna VD och/eller vice VD**
Stöd till kommersiell service	406	31	34	38	Kvinna VD och/eller vice VD**
Sysselsättningsbidrag	18	0	38	0	Kvinna VD och/eller vice VD*
Regional såddfinansiering	273	11	39	7	Kvinna VD och/eller vice VD**
Transportbidrag	1 328	7	495	6	Kvinna VD och/eller vice VD*
Stöd till start av näringsverksamhet	8 984	43	842	42	Kvinna (individstöd)

Definitionerna som används för att bestämma vad som är kvinnors företag varierar mellan olika aktörer, vilket innebär att uppgifterna inte är helt jämförbara.

Verket för näringslivsutveckling

08-681 91 00
www.nutek.se